

Általános összefoglaló értékelés a **XLIX. Gyöngyösbokréta** műsoráról

Az idei Gyöngyösbokrétán fellépő együtteseket az elmúlt évekhez hasonlóan három csoportra oszthatjuk fel. Egyik csoportba azok tartoznak, kiknek a színpadi produkcióján látszik a kemény próbatermi munka, a következetes, célirányos gyakorlás és nem utolsósorban a tánc élvezete. Másik csoportba azokat az együtteseket sorolhatjuk, melyek előadását a tánc látható élvezete jellemzi, de valamilyen oknál fogva a táncanyag még nem érett meg a táncosok testén, és többé-kevésbé látható, hogy hiányzik a megfelelő mennyiségű gyakorlás. A harmadik csoportba azok az együttesek tartoznak, melyeknek a produkciójában az előbb felsorolt pozitív tulajdonságok egyáltalán nem fordulnak elő. Ennek számos oka lehet, amelyeket a zsűrizés alkalmával személyesen tudunk csak megbeszélni, kideríteni. Tanácsot adni is akkor tudunk. Vagy az MNT által szervezett alapfokú néptáncoktatói képzésen kaphatnak részletes ismereteket a magyar néptáncok színpadra állításának, megtanításának kérdésében.

Mielőtt rátérnénk a részletes elemzésre, érdemes egy pár dolgot leszögezni! A tánc az ember lelki és testi szükségletének a kielégítését szolgálta hajdanában és ma is. Akkor igazi s élvezhető a tánc, ha a mozdulatok az ember lelkéből indulnak ki, és nem külső kényszerűségből.

Ahhoz, hogy a tánc ízes és élvezhető legyen, a technikai részének is rendbe kell lenni. Ez azt jelenti, hogy a mozgásnak is pontosnak, tisztának kell lennie. A hangsúlyoknak, a lendületvételeknek, a nekifeszüléseknek, tartásnak-ellentartásnak, ugrásnak mind a helyén kell lenni, mert ezektől az embernek olyan testérzése lesz, melytől tulajdonképpen a tánc egy élvezetes tevékenységgé válik. Továbbá a magyar néptánc egyik legfontosabb tulajdonsága a szabad rögtönzés (improvizáció). Ennek az elsajátításához rengeteg szabad táncra van szükség. A színpadon is – minden gyakorlás ellenére – adódnak olyan helyzetek, melyeket a táncosnak abban a pillanatban kell tudni megoldani. Ez az improvizáció.

A leírtakat következetes, célirányos és gyakran megerőltető gyakorlással lehet csak elérni. Az együttesvezető feladata, hogy kitalálja, milyen módon tudja motiválni a táncosokat a kemény munkára, azokat a ravasz húzásokat kitalálni, melyeknek köszönve a kemény gyakorlás és próbatermi munka szórakozásnak a tűnik táncos számára. Gyakorló pedagógusokként tudjuk, hogy ez egyáltalán nem könnyű feladat. De megéri megpróbálni és utóvégre ez kötelességünk is melyet önként vállaltunk! A magyar néptánc kincs a kultúránk és utóvégre a magyar ember lelkének egy része, mely alapján saját magunk és mások számára is megítélhetőek vagyunk. Az, ahogy a nagyvilág előtt bemutatjuk lelkünknek e darabkáját (a helyszíni közönség mellett a tévénézők ezrei is látják sokáig), az a büszkeségünk vagy szégyenérzetünk forrása lehet. Azt meg el tudjuk fogadni, hogy a szégyen egy olyan életérzés, mellyel nagyon nehéz élni.

A magyar néptánc tanítása is egy szakma, melyet meg lehet és meg is kell tanulni. Vajdaságban 1995 óta három alkalommal volt valamilyen formában néptáncoktató-képzés. Pillanatnyilag a Magyar Nemzeti Tanács által szervezett képzés van folyamatban hat vajdasági városban: Pancsován, Nagybecskereken, Nagykikindán, Újvidéken, Topolyán és Szabadkán. A részletes véleményezésnél külön kiemeltük, kinek ajánljuk kifejezetten, hogy csatlakozzon a képzéshez. Ezenfelül minden érdeklődő csatlakozhat a feltüntetett helyszínek valamelyikéhez. Érdemes. Minden helyszínen megvan a maga mentora, akitől bővebb tájékoztatást lehet kérni (Pancsován Lukács Imre, Nagybecskereken Cseszák Balázs, Nagykikindán Tóth Hunor, Újvidéken Kiss Zsélykó, Topolyán Kisimre Árpád, Szabadkán Brezovszki Roland).